

Diagram, kartor och tabeller i InDesign och Illustrator

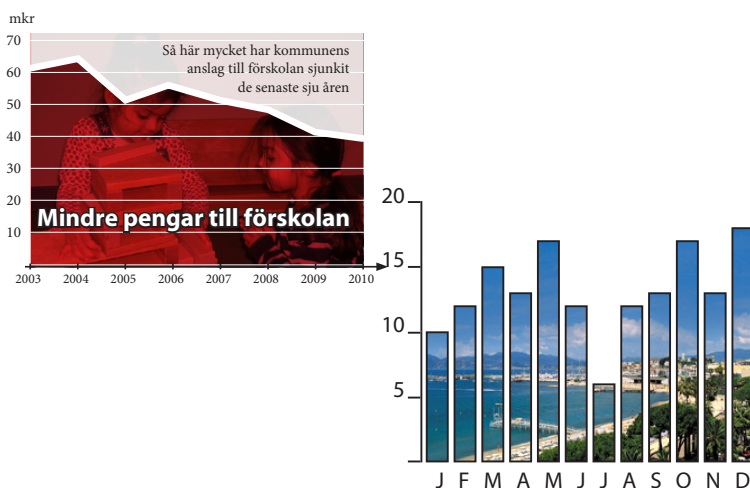
För tryck och webb.

Detta är en handledning till hur man kan skapa enkla, men ändå professionella, diagram och annat i Adobe Illustrator och InDesign.

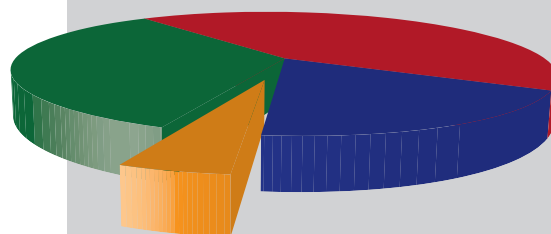
Illustrator är naturligtvis det bästa programmet att använda för att skapa grafik för tryck och webb. Där finns även ett diagramverktyg för snabb produktion. Men ibland är det faktiskt enklare, och blir bättre, i layoutprogrammet InDesign. Och det är inte alla som har tillgång till Illustrator eller tid att sätta sig in i ett så avancerat program.

Därför visar jag här även metoder att skapa "vardagsgrafik" i InDesign. Även diagram skapade i InDesign kan användas på webben - använd Arkiv>Exportera och välj JPEG.

Här visas olika sätt att göra diagrammen grafiskt intressanta. Kom bara ihåg att inte låta formen gå före syftet - att göra det lättare för läsaren att förstå och dra slutsatser. Det är också viktigt att vara konsekvent - i samma trycksak/webbplats bör diagrammen vara gjorda i samma stil.

Stapeldiagram i InDesign	2
Stapeldiagram i Illustrator.....	5
Cirkeldiagram i InDesign	8
Cirkeldiagram i Illustrator..	11
Linjediagram i InDesign.....	13
Kartor i Illustrator.....	16
Tabeller i InDesign.....	19

Varför inte bara göra diagrammen i Excel?

Om du jobbar med en produkt som ska tryckas fungerar inte Excel särskilt bra (Excel levererar t ex bara RGB-färger).

Det finns knappt några grafiska möjligheter i programmet så det är inte mycket att jobba med om man vill följa en grafisk identitet eller formge diagrammen på ett speciellt sätt. Alla stora tidningar och högprofilerade webbproducenter jobbar med riktiga grafiska program för att skapa grafik.

STAPELDIAGRAM

InDesign

Ett enkelt stapeldiagram kan betyda mycket för att öka läsarens förståelse av mängd och proportioner. Ett funktionellt basdiagram går snabbt och lätt att producera i InDesign, och vill man göra det lite mer raffinerat finns även de möjligheterna.

Viktiga verktyg i InDesign när man ska rita stapeldiagram är:

- Referenspunkt
- Numeriska fält
- Duplicera

Börja med att skapa den första stapeln - rita upp ett litet tomt block. Gör det 10 mm högt. Ge det den fyllningsfärg och den linje du vill ha.

Sedan duplicerar du ditt block en gång, genom att hålla nere alt-knappen och dra. Lägg duplikatet till höger om originalet, på exakt det avstånd du vill att det ska vara mellan staplarna. Tryck sedan ctrl-alt-4 så får du fler staplar på samma avstånd. Fortsätt tills du har så många staplar du behöver.

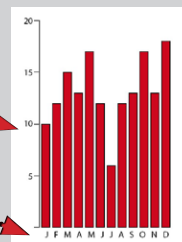
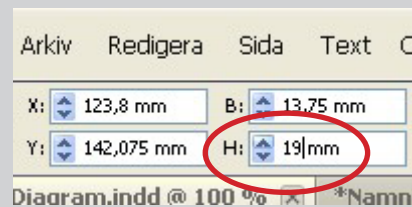
Se nu till att referenspunkten är i nederkant (det är bara att klicka). Markera första stapeln och skriv in dess höjd i det numeriska fältet H. Om värdet är t ex 19 så kan du skriva 19 i rutan. Är värdet 19000 kan du också skriva 19. Det viktiga nu är att få till rätt proportioner mellan staplarna, hur höga de verkligen ska vara fixar du senare.

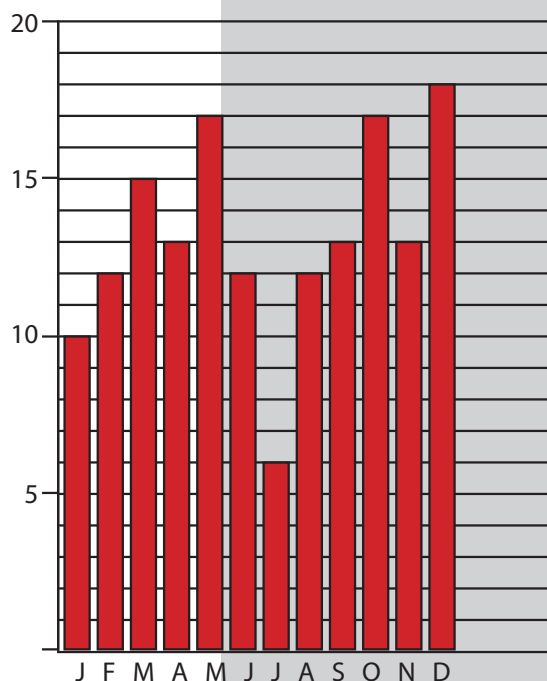
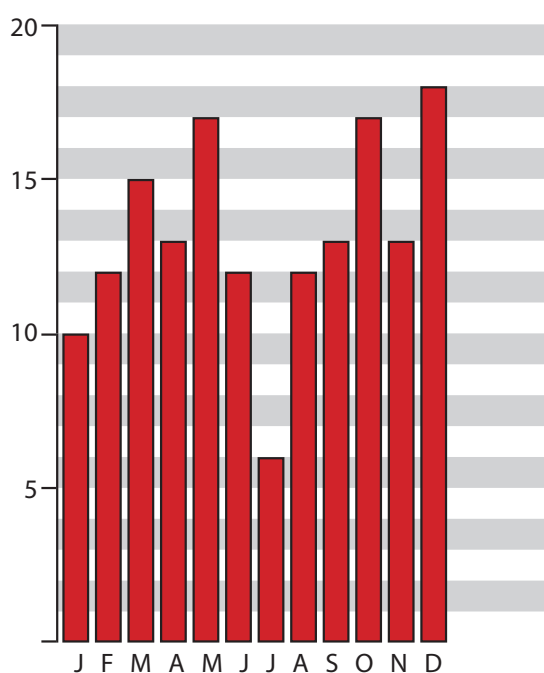
Så skriver du in värden på alla staplar. Kanske det blir så här. Sätt nu en 10 mm stående linje till vänster om första stapeln. Den ska bli värdeaxel.

Nu markerar du hela millevitten, tar tag i ett hörn och drar diagrammet till önskad höjd och bredd. Se till att linjen till vänster hänger med i storleksförändringen - den är din referens, 10 eller 1 eller 1000 eller vad det nu är för värden.

Duplicera sedan den linjen och skapa en värdeaxel. Skriv också in kategorier under staplarna.

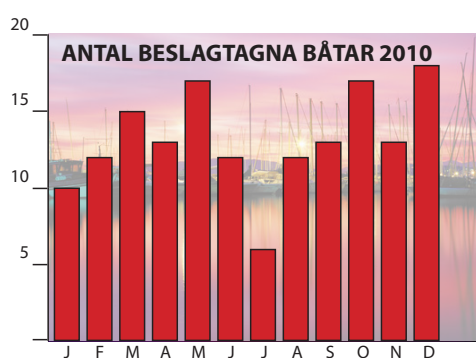
På nästa sida finns exempel på hur stapeldiagram kan anpassas, för att passa en grafisk profil eller för att tillföra något extra.

Här har diagrammet kompletterats med ett linjeraster för att det ska bli enklare att se de exakta värdena. Både linjerna och det vitgrå mönstret är snabbt och enkelt producerade med InDesigns tabellverktyg*.

Varianter av stapeldiagram (InDesign)

Här har diagrammet kompletterats med en passande bild. I det vänstra exemplet har bilden blekts ned (Fönster>Effekter ->Opacitet), i det högre har dessutom ett vitt linjeraster lagts till.

Med Banhanteraren har staplarna förenats med en horisontell rektangel och blivit ett enda objekt.

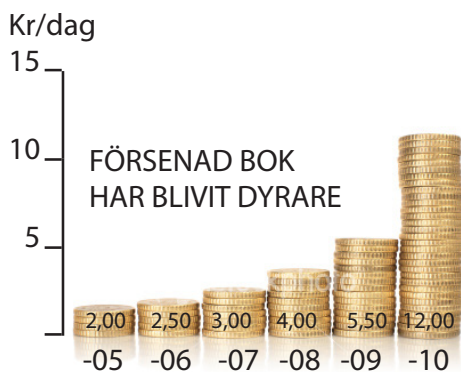
*Se avsnittet "tabeller".

Varianter av stapeldiagram

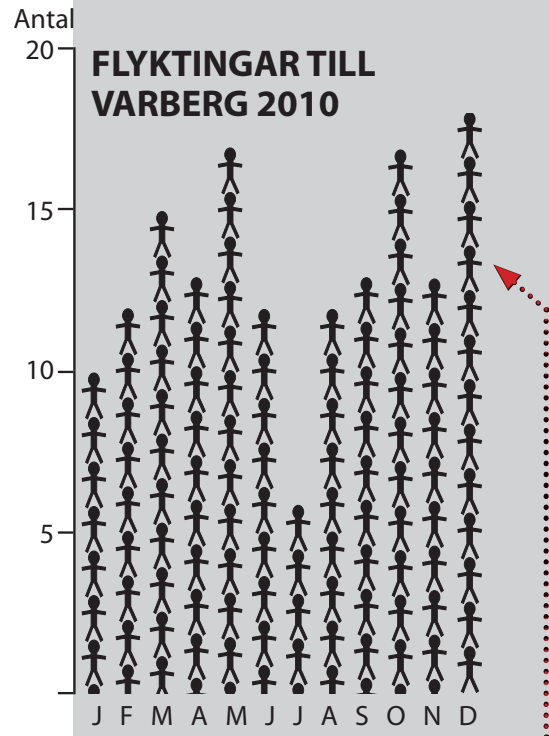
(InDesign)

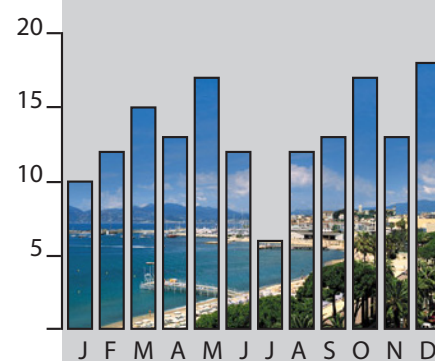
Här har staplarna bytts ut mot passande symboler. Det snabbaste sättet att göra detta är att skapa en stapel av symboler på en tom InDesignsida och sedan exportera den sidan som pdf. Montera sedan pdf:en i en stapel och passa in den så storleken blir rätt. Klicka på den med vit pil, välj Kopiera klicka på en annan stapel och välj **Redigera>Klistra in i** så stämmer det med en gång. Gör samma med alla staplar. Möjligen behöver du justera i höjdlängd så det blir snyggt.

Ibland, om man har tid och ambition, kan ett stapeldiagram bli mycket snyggare om man använder sig av fotografier för att skapa själva staplarna. Med dagens digitalkameror kan sådana här bilder skapas relativt snabbt. Ofta är resultatet värt tiden och besväret.

Naturligtvis gör man bara en gubbe. Sedan duplicerar man den en gång med alt-knappen. Använd sedan alt-ctrl-4 för att upprepa dupliceringen.

Staplarna kan också utgöras av en bild, det kan vara effektivt i vissa sammanhang. För att kunna montera en bild i flera block på samma gång måste blocken förenas - markera dem och välj **Objekt>Bana>Skapa sammansatt bana**. Sedan är det bara att montera bilden i dem som vanligt.

STAPELDIAGRAM

Illustrator

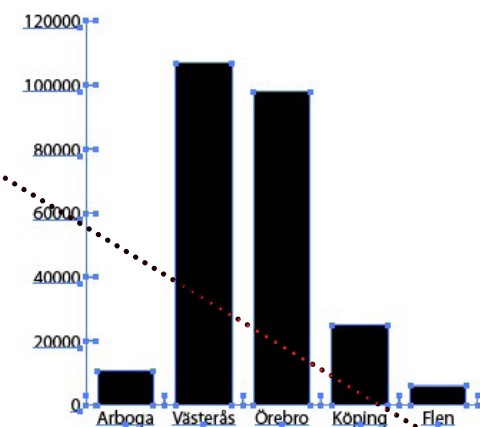
Illustrator är nog världens bästa program för att skapa snygga diagram för tryck och webb. Programmet är som InDesigns mer konstnärliga system - en hel del är likt men det finns mycket mer grafiska möjligheter. Där finns även ett diagramverktyg som inte är helt olik Excel.

I Illustrator kan du skapa diagram manuellt på samma sätt som i InDesign, men du kan jobba snabbare med diagramverktyget. Så här fungerar det: Klicka på stapeldiagramssymbolen i verktygsfåran.

Din cursor förvandlas till ett litet kors och du förväntas rita upp en rektangel med det. Diagrammet kommer att bli lika stort som rektangeln du ritar upp - men det är inte så nog, du kan alltid ändra storleken senare. När du dragit upp din rektangel får du ett stapeldiagram med en enda stapel i, du får också upp ett fönster som innehåller ett rutnär med celler att skriva i - en tabell som i Excel.

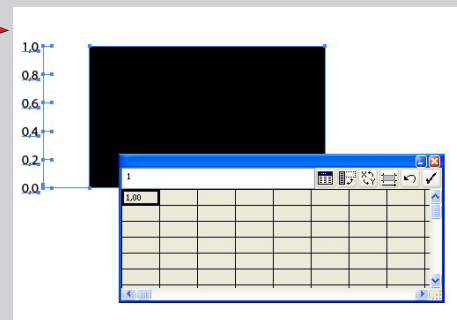
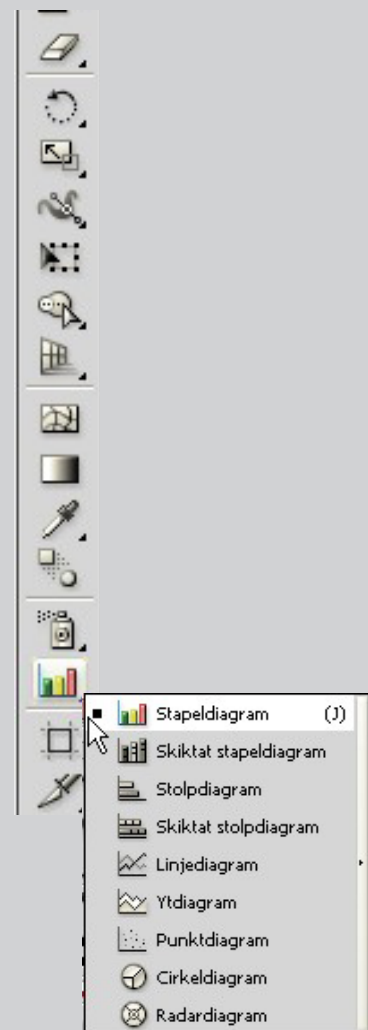
Om du nu skriver värden i rutorna kommer Illustrator att skapa ett diagram utifrån dina värden när du trycker på verkställknappen.

Om du skriver så här så funkar det med både kategorier och värden.

Arboga	10600...								
Västerås	10700...								
Örebro	98000...								
Köping	25000...								
Flen	6000,00								

När du fått diagrammet som du vill ha stänger du tabellrutan.

Arboga	10600...								
Västerås	10700...								
Örebro	98000...								
Köping	25000...								
Flen	6000,00								

Forts...

STAPELDIAGRAM

Illustrator

När du nu ska färglägga dina staplar kommer du att upptäcka att hela diagrammet är grupperat, dvs det uppför sig som om det vore ett enda objekt.

Du kan då

1. välja att avgruppera det (Objekt>Dela Upp) – observera då att det är grupperat i flera omgångar. Först delar du alltså upp diagrammet i två delar, staplar samt text+linjer. Då kan du markera staplarna och ge dem fyllningsfärg och linjefärg. Vill du ge staplarna olika färg får du dela upp ett par gånger till.

eller

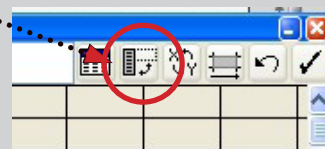
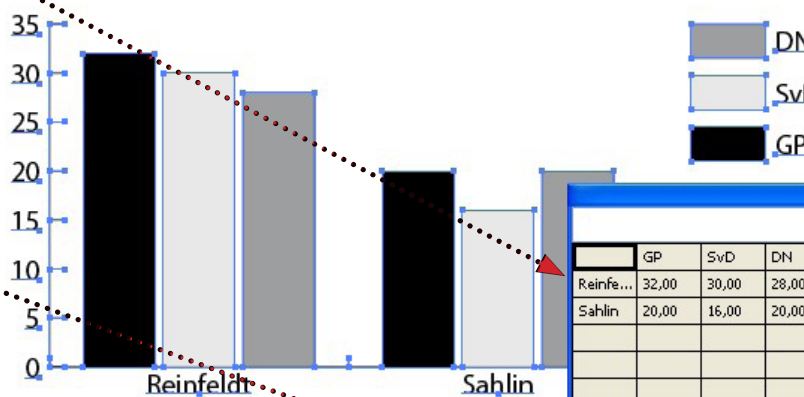
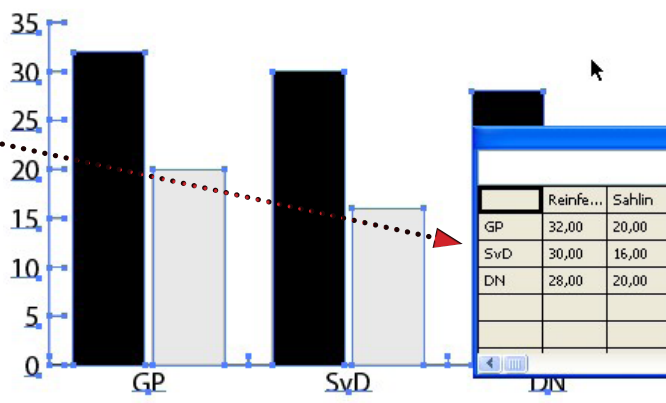
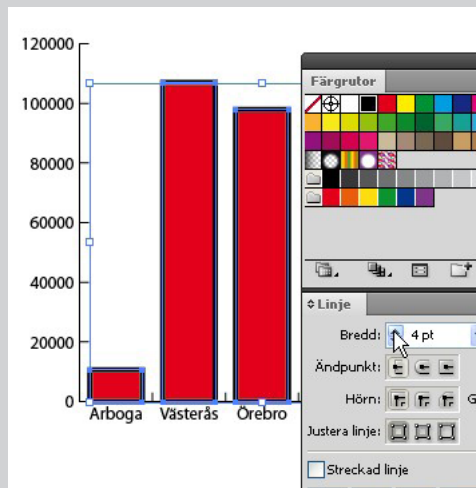
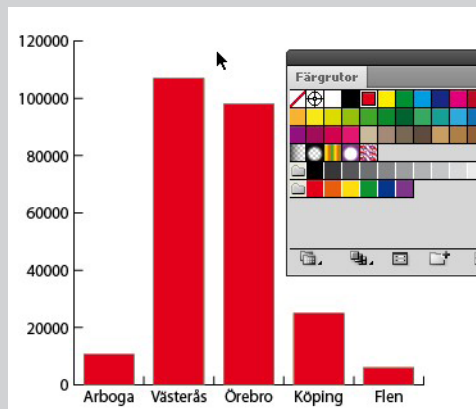
2. markera staplarna en och en med den vita pilen och ge dem fyllning och linje.

Om du har flera typer av kategorier, exempelvis ett diagram som ska visa hur många artiklar som skrivits om Mona Sahlin respektive Fredrik Reinfeldt i några olika tidningar, så skriver du så här:

Du kan också skriva på andra ledden, då blir det så här:

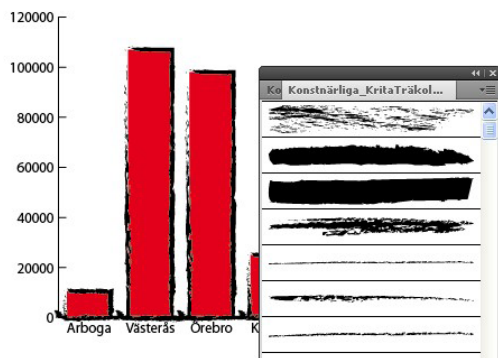
Med den här knappen kan du byta orientering på dina data. Om ditt diagram inte blev vad du tänkte dig kan du prova det.

Diagram, kartor och tabeller i InDesign och Illustrator

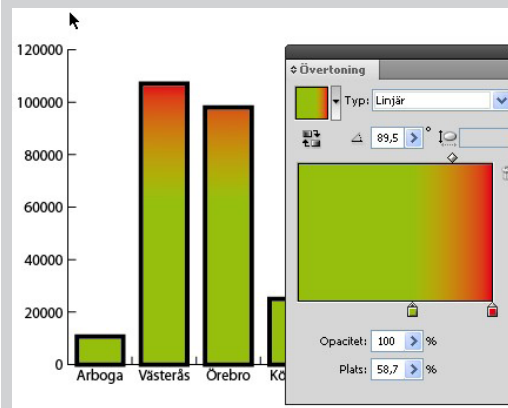

Varianter av stapeldiagram (Illustrator)

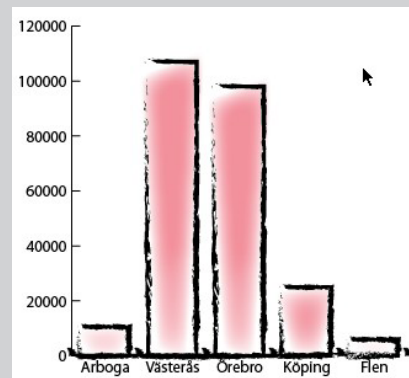
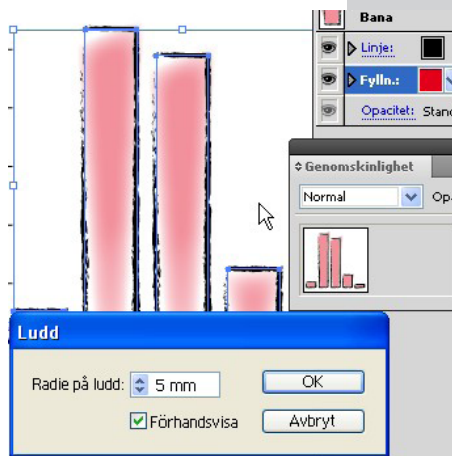
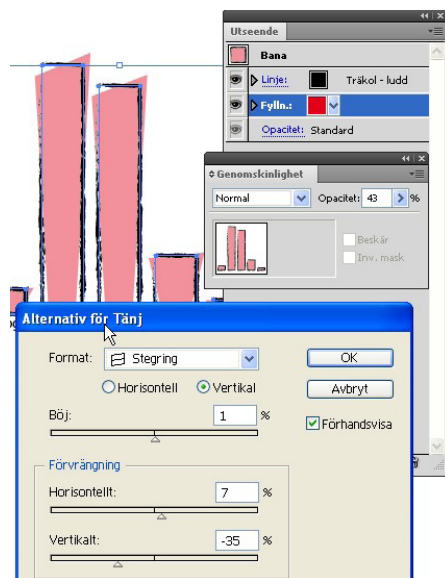
I Illustrator finns oändliga möjligheter att anpassa eller hotta upp ditt stapeldiagram. Här kommer några exempel på enklare manipuleringar:

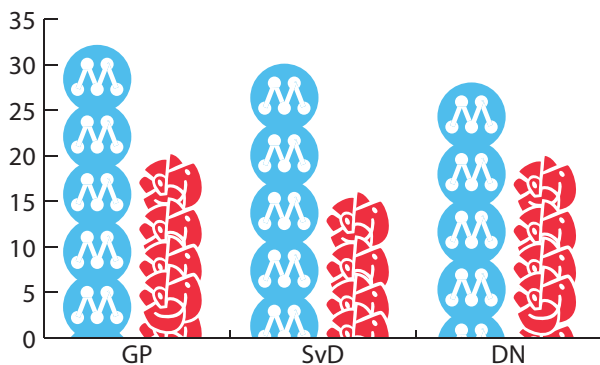
Paletten Penslar kan ge intressanta konturer. Här är ett penselbibliotek med färdiga penslar öppnat.

En övertoning som signalerar när det börjar bli hett. Skapas med övertoningspaletten + övertöningsverktyget i verktygsfåran.

Här har jag använt en Tänk-effekt som kallas Stegring (Effekter>Tänk>Stegring). Men först har jag med paletten Utseende sett till att effekten endast påverkar fyllningen. Jag har även dragit ner opaciteten på fyllningen. Jag har även lagt på lite ludd (Effekt>Stilisera>Ludd), även det bara på fyllningen.

Det går naturligtvis bra att byta staplarna mot symboler, som här partisymboler (sådana kan man hämta från partiernas hemsidor).

CIRKELDIAGRAM

InDesign

Cirkeldiagram används när man vill visa andelar av något. Det kan vara fördelning av kommunens budget, hur rösterna föll i ett val eller resultatet av en enkätfråga.

I InDesign är det mycket svårt och omständligt att skapa ett snyggt cirkeldiagram manuellt. Har man inte Illustrator är man hänvisad till skript eller plug-ins till programmet - men det är inte det bästa.

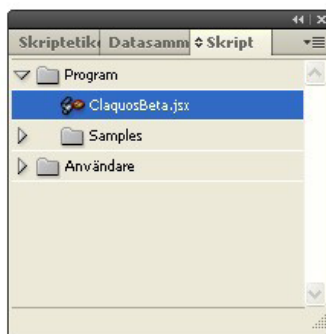
Det bästa skript för cirkeldiagram jag hittat heter Claquos och det kan hämtas på www.indiscripts.com. Det är i skrivande stund gratis i beta-version.

När skriptet är nedladdat och har fått ett hem i InDesigns skriptmapp hittar man det i Fönster>Verktyg>Skript.

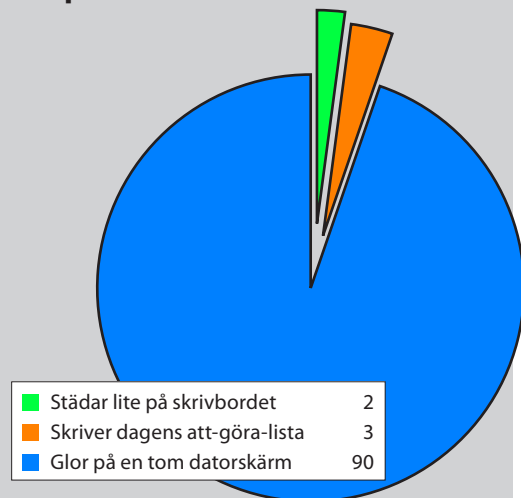
När man dubbelklickar på skriptet går det igång och du får upp en panel där du bara behöver fylla i siffror så skapar skriptet vips ett cirkeldiagram åt dig.

Begränsning: max 8 segment (och fler kanske man inte ska ha...)

På nästa sida kan du se hur dialogrutan ska fyllas i.

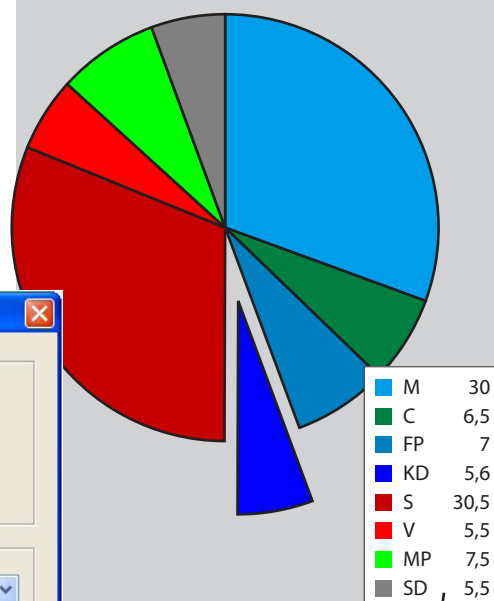
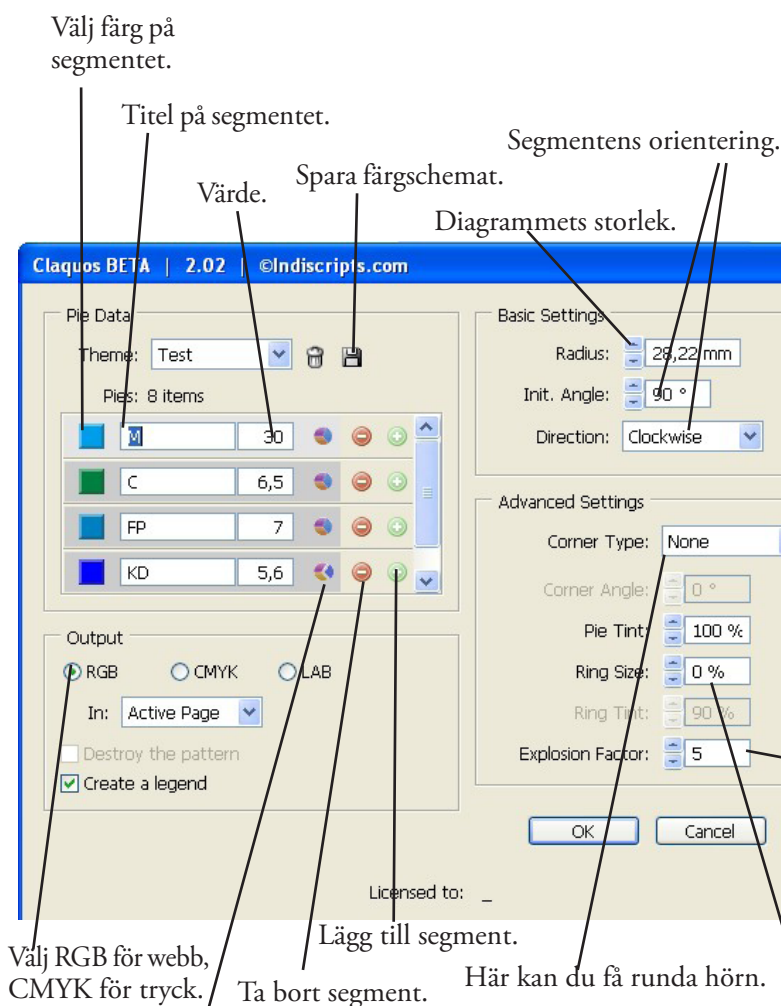

Vad gör du medan du väntar
på att din dator ska starta?

CIRKELDIAGRAM

InDesign

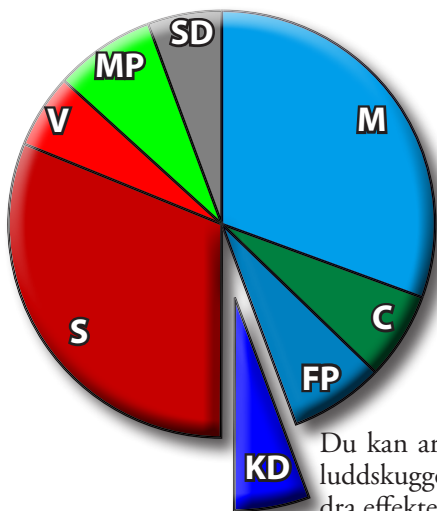
Här väljer du om segmentet ska visas som en "urplockad" tårtping.

Tips: Håll dina diagram rena. Välj bort alternativ som rundade hörn och "Inner ring"

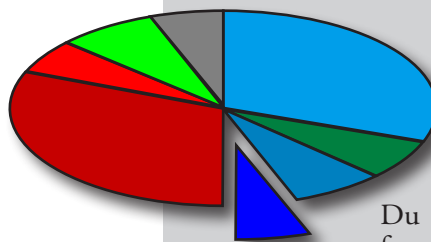
Diagrammet som skapats är helt redigerbart, bara du avgrupperar det. Du kan skriva till text till förklaringsrutan och du ändra färger, linjer och placeringar.

Vanligt är att montera bilder i cirkelsegmenten, gör du det så se till att segmenten har ordentliga linjer runt sig. Så att de fortfarande är tydliga och lättavlästa.

Vill du göra diagrammen mer attraktiva finns en hel del du kan göra. Några exempel ser du på nästa sida.

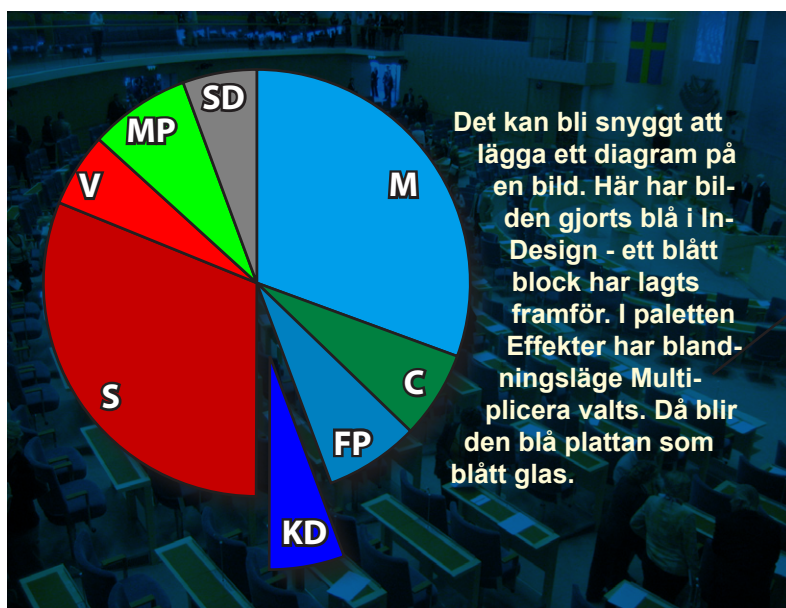

Du kan arbeta med
luddskuggor och an-
dra effekter.

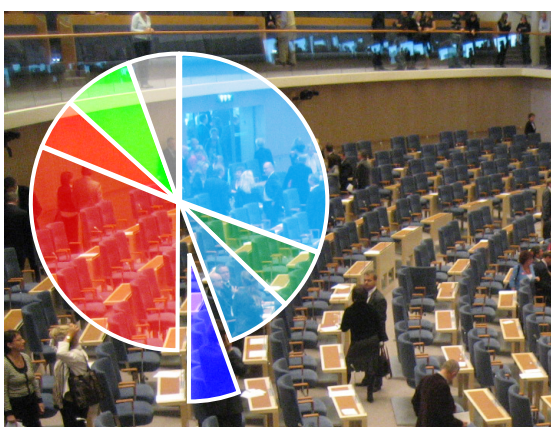
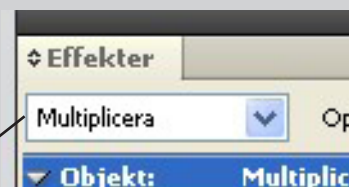

Du kan förvränga
formen.

Varianter av cirkeldiagram (InDesign)

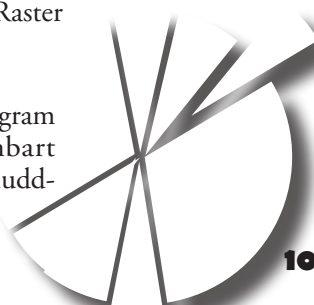

Det kan bli snyggt att
lägga ett diagram på
en bild. Här har bil-
den gjorts blå i In-
Design - ett blått
block har lagts
framför. I paletten
Effekter har bland-
ningsläge Multi-
plicera valts. Då blir
den blå plattan som
blått glas.

Samma som ovan, men ingen färgplatta + att
diagrammets blandningsläge ändrats till Raster
samt att linjerna färgats vita.

Ett helvitt diagram
som syns enbart
tack vare sin ludd-
skugga.

10

I och med att
segmenten be-
står av vanliga
InDesignblock
går det utmärkt
att montera bil-
der i dem. Här har
jag även givit dem
vit linje.

Bilderna är färglagda i Pho-
toshop (med blandningsläge Färg).
Den färgläggningen kan du också
åstadkomma i InDesign:

Buss	30
Cykel	20
Bil	40
Går	25

Duplikat framför,
utan bild, färgad
fyllning och bland-
ningsläge Färg (pa-
letten Effekter).

CIRKELDIAGRAM

Illustrator

Fördelen med att producera cirkeldiagram i Illustrators diagramverktyg, jämfört med InDesign + Claquos-skriptet, är att du får tillgång till alla Illustrators grafiska möjligheter. Till exempel möjligheten att skapa 3D-diagram.

Precis som när du ska göra stapeldiagram börjar du med Diagram-verktyget i verktygslådan. Men nu väljer du naturligtvis Cirkeldiagram.

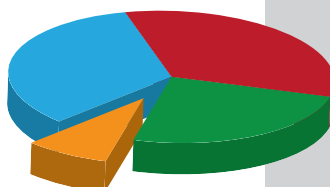
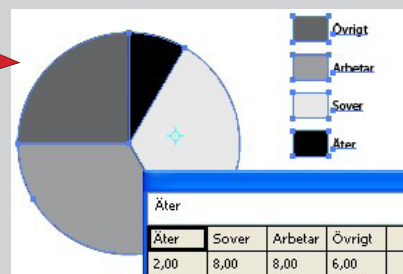
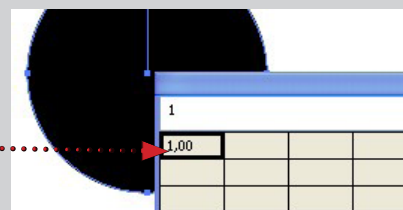
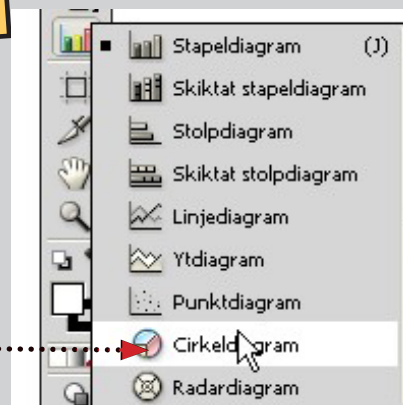
Dra upp en kvadrat - då får du en helt svart cirkel - och skriv in dina värden i ifyllnadsfälten.

När du är klar med det klickar du på verkställ-symbolen och ett diagram skapas. Det är enkelt och det finns inga färger i det, bara olika gråtoner. För att färglägga det krävs att du avgrupperar det i flera omgångar, precis som med stapeldiagrammen.

Sedan kan du börja designa det. Du har naturligtvis tillgång till alla Illustrators grafiska möjligheter med övertoningar, penslar, genomskinlighet, mönsterfyllningar etc.

Att fylla segmenten med bilder som vi gjorde i InDesign är dock inte särskilt lätt i Illustrator. Då rekommenderar jag att du kopierar diagrammet och klistrar in det i InDesign, där detta som sagt är enkelt.

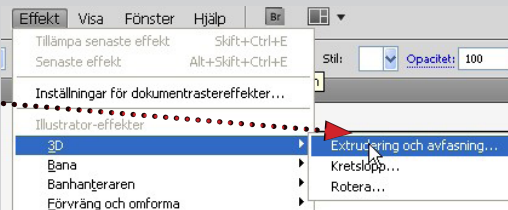
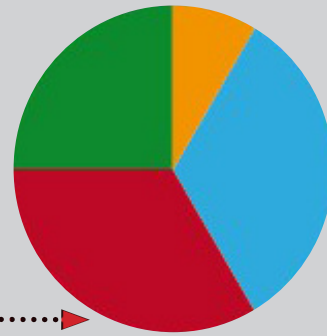
En specialitet för Illustrator är 3D-funktionerna. På nästa sida kan du se hur du skapar ett flashigt 3D-diagram.

3D Cirkeldiagram (Illustrator)

Utgå från ett cirkeldiagram som du färglagt. Ta bort alla fyrkanter och text. Ta sedan bort alla linjer, låt bara fyllningarna vara kvar. **Gruppera** (viktigt).

Markera det grupperade diagrammet. Under Effekter i menyn finns 3D, där ska du välja *Extrudering och avfasning*. I dialogrutan du får upp - markera rutan *Förhandsvisning*.

Om du sedan snurrar på den stora kuben i dialogrutan så ser du att ditt diagram följer med, som en tjock diagramtårta. Vill du ha den tunnare, som en paj, sänker du värdet i rutan *extruderingsdjup*.

Du kan snurra kuben åt alla håll. När du är nöjd kan du klicka på knappen *Fler alternativ*.

Då kan du ljussätta ditt diagram. Med klot-symbolen kan du välja ljusriktning. Här kan du också ställa in ett antal andra ljusparametrar.

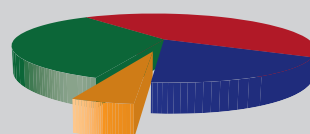
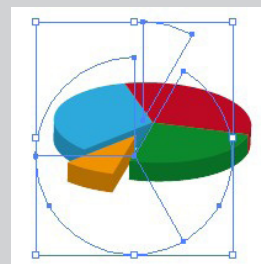
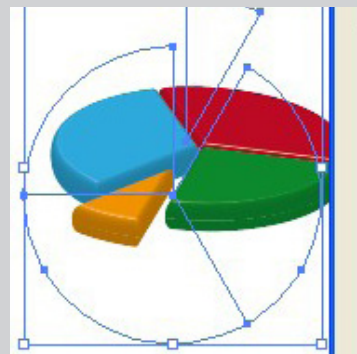
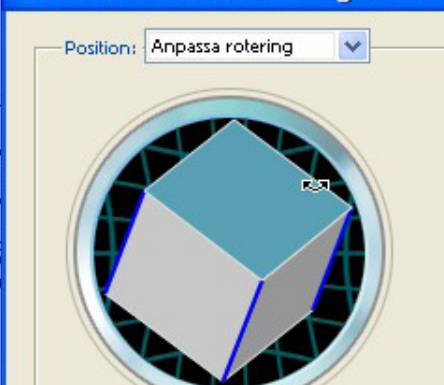
I rutan *Avfasning* kan du välja att göra runda av kanterna. Den användbaraste inställningen här är just *Rundad*. Om du nu vill ha ett diagram som ser ut som om det är gjort av Fisher-Price*. Kanske det illustrerar leksaksförsäljningen ...

När du skapat ditt 3D-diagram ser du att du fortfarande har kvar banorna som utgjorde originaldiagrammet. Detta beror på att 3D-generatorn, liksom alla andra effekter i Illustrator, inte skapar riktiga objekt med linje och fyllning, utan endast ger en virtuell bild av effekten.

Vill du ha diagrammet som riktiga objekt får du gå till *Objekt > Färdigställ utseende*. Detta gäller alla effekter.

Det är dock inte nödvändigt att göra detta, sparar du dokumentet som .ai (Illustratorformat) går det utmärkt att montera även virtuell grafik i InDesign.

3D-alternativ för extrudering & avfasning

Här har jag använt funktionen *Perspektiv* i 3D-dialogrutan.

LINJEDIAGRAM

InDesign

Linjediagram används i allmänhet när man behöver åskådliggöra förändringar över tid – allt från börskurser till feberkurvor och betygsstatistik. Trender och tendenser.

Det är relativt enkelt att skapa ett snyggt och tydligt - och även designat - linjediagram i InDesign. Jag finner faktiskt inga skäl att överhuvudtaget använda Illustrator annat än om det är mycket speciella effekter som söks.

Börja med en tom sida. Där lägger du en nollpunkt någonstans nära botten på sidan - det gör du genom att ta tag i övre vänstra hörnet av linjalerna och dra ner. Linjalernas nollor (origo) hamnar där du släpper.

Sedan skapar du en x-axel med markeringar för den tidsperiod diagrammet ska täcka. Axeln ska alltså ligga på 0 i höjddled. Sedan använder du ritstiftet och sätter en punkt för varje mätvärde. Bry dig bara om att punkten hamnar rätt på tidsaxeln.

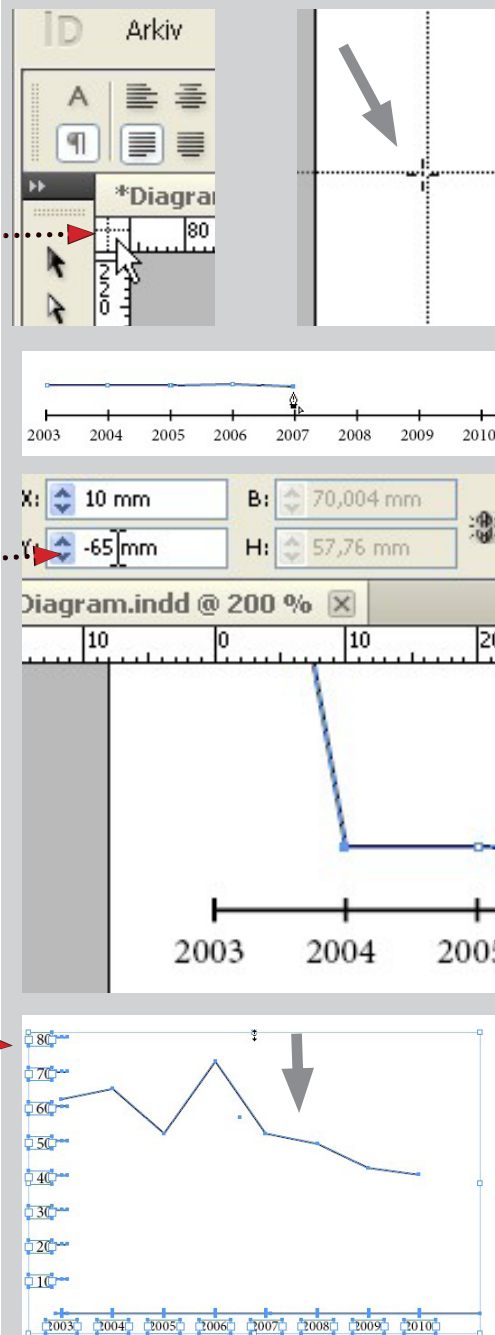
Markera första punkten med den **vita pilen**, skriv sedan in lämpligt värde i rutan Y. Lämpligt värde kan vara var som helst mellan 0 och 150 - precis som med stapeldiagrammen tar du originalvärdet och delar med (eller multiplicerar med) 10, 100, 1000 eller vad som helst, bara du gör samma på alla värden. Det ska vara ett minustecken framför värdet, annars hamnar punkten nedanför, minus är alltså uppåt.

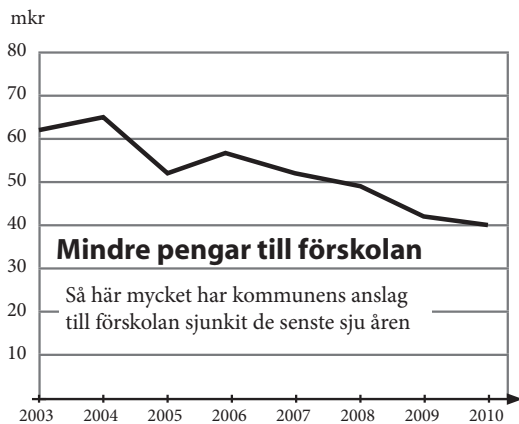
Ska mitt diagram alltså illustrera utvecklingen av kommunens avsättning till förskoleverksamhet, och värdena ligger mellan 40 miljoner och 80 miljoner, är ju det lättaste att låta en miljon vara en millimeter. Och så vidare.

Gör också en skala i vänsterkant där originalvärdena står.

Kom ihåg att du kan justera diagrammets proportioner som du vill när du är klar så det spelar ingen roll om du tycker att det är högt eller väldigt lågt nu.

På nästa sida kan du se hur detta enkla diagram kan utvecklas.

Här har jag lagt till linjer för att förenkla tydningen av diagrammet.

Jag har använt tabellverktyget men det går naturligtvis bra med det vanliga linjeverktyget.

Varianter av linjediagram (InDesign)

En bild kan verkligen lyfta ett diagram. Här har jag använt ritstiftet för att lägga till ankarpunkter så att linjen har blivit ett block. Sedan har jag monterat bilden i det.

Innan dess duplicerade jag själva linjen så jag kunde göra den tjock och röd, med runda ändar (linjepaletten) för att sedan lägga den överst.

Värdelinjerna är kvar, fast nu är de vita och tunnare.

Här har jag låtit bilden förbli rektangulär, men skapat ett vitt halvgenomskinligt objekt som täcker bilden ovanför kurvan. Observera hur typografin kan integreras i diagrammet.

Det vita blocket har jag skapat med paletten Banhanteraren, men det går naturligtvis bra med ritstiftet.

Här har bilden blivit röd, en färgad platta har lagts mellan bilden och den vita plattan, med blandningsläge Multiplacera (Fönster>Effekter - klicka i drop-downmenyn där det står Normal.)

Förenkling av linjediagram (InDesign)

Här är ett exempel på den typ av linjediagram som ofta lämnas ut av banker och andra ekonomiska institut. Problemet här är att diagrammet innehåller *för mycket* information – ska man visa hur börsen gått bergochdalbana i tre år är det bara förvirrande att visa fluktuationer från dag till dag.

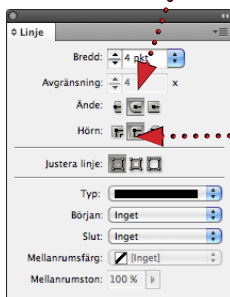
Ett sådant här datorgenererat diagram bör ritas om och *interpolas* – förenklas.

Dessutom börjar y-axeln inte på 0, vilket definitivt bör förtydligas. Den som snabbt tittar på detta diagram förleds lätt att tro att börsindex gick ner med 80-90% från juli 2007 till december 2008 och så var det ju inte.

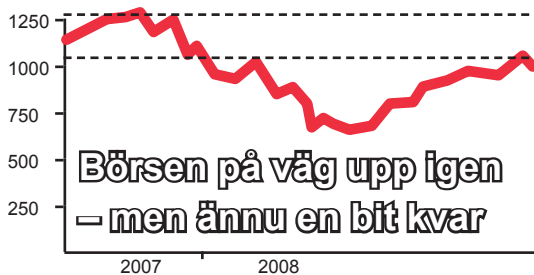
Använd gärna ett sådant här diagram som kalkerunderlag.

Lägg originaldiagrammet i ett eget lager underst, som du låser. Sedan kan du rita i ett lager ovanför. Ställ in linjen på runda hörn och runda ändrar i linjepaletten.

▼ Här ska 0 ligga.

När du är klar, gruppera alltihop och justera proportioner och storlek. Lägg till siffror och ev text (och linjer om det känns relevant. Eller bilder eller annat. Det viktiga är att diagrammet illustrerar det du vill ha sagt).

Varje markering motsvarar ett årsskifte.

KARTOR

Illustrator

Kartor behövs ofta. I morgontidningen kan en lite karta visa var en väg är avstängd, var en olycka hände eller hur en viss stadsdel röstade.

I företagsinformation kan den visa hur kontoren är utspridda över stan eller exakt var den nya fabriken planeras.

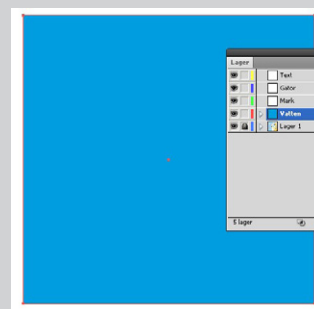
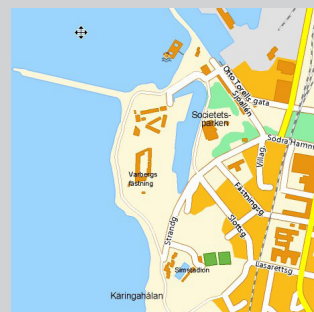
Snygga kartor kräver Illustrator. InDesign fungerar tyvärr inte så bra till detta.

Med kartor är färgvalet viktigt. Först och främst – konsekvens. Görs kartorna för en tidning, använd de färger den grafiska manualen tillåter.

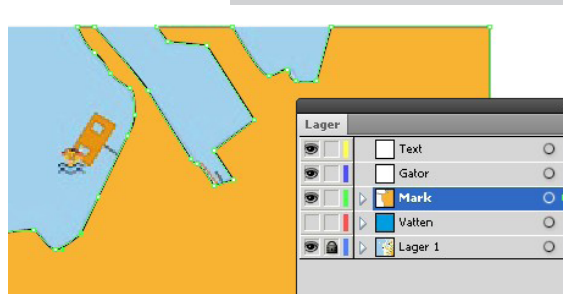
Annars gäller det, precis som med diagram, att ha samma stil rakt igenom trycksaken eller webbplatsen.

I allmänhet kalkerar man en befintlig karta. Den kan du hitta på hitta.se, eniro.se, [google maps](http://google.com/maps) eller annan karttjänst på webben. Du kan ta en skärmdump eller spara bilden på annat sätt, sedan monterar du den i Illustrator.

Öppna lagerpaletten och lås lagret (rutan bredvid ögat). Skapa ett antal nya lager (palettmenyn) som du kan namna t ex "vatten", "mark", "byggnader", "gator", "text" etc, beroende på kartans beskaffenhet. Har du vatten på kartan, markera vattenlagret och fyll hela kartans yta med en stor blå rektangel. Klicka sedan på lagrets öga så blir det tills vidare osynligt (annars ser du ju inte att rita i lagren ovanför).

Markera sedan marklagret och kalkera markens konturer med ritstiftet. Ge marken en trevlig fyllning och linje. Göm sedan lagret på samma sätt som vattenlagret.

Markera gatulagret och kalkera gatorna med ritstiften. Var noga med att använda den linjetjocklek som motsvarar respektive gata på originalet. Använd gärna runda ändrar på linjerna. När du är klar med en gatusträckning kan du hålla nere ctrl (mac=cmd) och klicka bredvid så kan du börja rita nästa gata direkt. Det här är pyssligt och tar en stund (Bangkok tar längre tid än Byxelkrok).

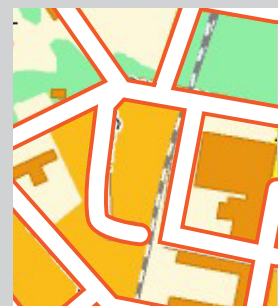
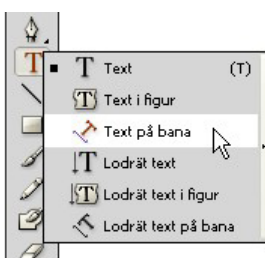
När alla gatorna är ritade, markera allihop. Det kan du göra genom att klicka i den lilla ringen till höger i lagret, då markeras allt som finns i det lagret (och i gatulagret ska det ju bara finnas gator). När alla är markerade går du till menyn och väljer Objekt>Färdigställ (eng. Expand). Då blir alla linjer fyllda objekt; det som var en linjefärg blir en fyllnadsfärg.

Med alla dessa objekt fortfarande markerade, öppna paletten Banhanteraren (eng. Pathfinder). Klicka där på symbolen längst till vänster i övre raden. Då slås alla gatorna ihop till ett enda objekt...

... som du kan ge fyllning och linjefärg. Normalt är att fyllningen är vit och att linjen har en mörkare ton av markfärgen. När du är nöjd kan du gömma lagret, markera textlagret och skriva i gatunamn och annan text. Använd alternativet Text på bana när du skriver gatunamn (du får rita en bana först att följa).

KARTOR

Illustrator

När texten är klar kan du lägga till fler detaljer - hus, parker, järnvägsspår, symboler (flygplats, parkering och annat som sammanhanget kanske kräver).

Kanske vill du lägga till egna grafiska identitetsskapande element, en särskild ram, kanske – här jag valt att låta kartan tona ut i vitt. Jag har även mjukat upp gathörnen med Effekt>Stilisera>Runda hörn. Järnvägsspåret har jag skapat med en pensel ur penselbiblioteket Kantlinjer>Kantlinjer_Skämtkort.

Tips: När du fått till en karta som du är nöjd med, spar den som mall så blir det lättare att hålla stilen.

Så mycket jobb för en karta? Varför inte bara använda den jag tog från Eniro? Därför att det ser billigt och amatörmässigt ut med kartor tagna från nätet, förutom att det kan ge upphovsrättsliga problem. En egen stil på kartorna stärker den grafiska identiteten.

TABELLER

InDesign

Tabeller ser vi nästan överallt. De kan ha ett traditionellt utseende, som en kassabok eller ett excelark, men de kan också göras ut snyggt och bidra till en grafisk identitet.

InDesign har ett tabellverktyg med, som sig bör, omfattande grafiska möjligheter.

Först lite basics:

Att skapa själva grundtabellen är inte svårt, man ska bara komma ihåg att en tabell alltid bor i ett textblock. Skapa alltså det först, och när markören står och tickar i det går man till menyn **Tabell > Infoga tabell**. I dialogrutan som kommer fyller man i hur många rader och kolumner man vill ha och klickar på OK, så har man en enkel tabell klar.

All manipulation av tabellen sker med textverktyget. När man ändrar storlek på tabellen drar man i hörnen eller i sidhantagen. Drar man i sidhantagen växer bara den sista kolumnen eller raden - håller man nere skift-tangenten växer alla.

Det går bra att skriva direkt i rutorna. Det går också bra att importera en färdig tabell från Excel - då använder du bara **Arkiv > Montera**, precis som med text eller bilder, kom bara ihåg att kryssa i rutan "Visa importalternativ" i dialogrutan för montering.

Design:

En tabell som bara är ett rutnät är ju inte så rolig. I InDesign kan du kontrollera såväl linjer som fyllningsfärg i enskilda celler, i grupper av celler, i rader och kolumner och i hela tabellen.

Vi börjar med linjerna.

Du använder textverktyget för att markera i tabellen. Du kan markera en eller flera celler som sitter ihop genom att helt enkelt klicka och dra i tabellen. Går du till kanterna kan du markera rader och kolumner, och sätter du markören i övre vänstra hörnet kan du markera hela tabellen.

Linjernas tjocklek och färg ställs in uppe i kontrollpaletten. Det verktyget går vi igenom på nästa sida.

	1987	1997	2007
Totala intäkter	11,6 miljarder	16,9 miljarder	19,9 miljarder
Annonsintäkter	6,1 miljarder	8,3 miljarder	9,1 miljarder
Andel	52,5 %	49,1 %	45,7 %

	1987	1997	2007
Totala intäkter	11,6 miljarder	16,9 miljarder	19,9 miljarder
Annonsintäkter	6,1 miljarder	8,3 miljarder	9,1 miljarder
Andel	52,5 %	49,1 %	45,7 %

	1987	1997	2007
Totala intäkter	11,6 miljarder	16,9 miljarder	19,9 miljarder
Annonsintäkter	6,1 miljarder	8,3 miljarder	9,1 miljarder
Andel	52,5 %	49,1 %	45,7 %

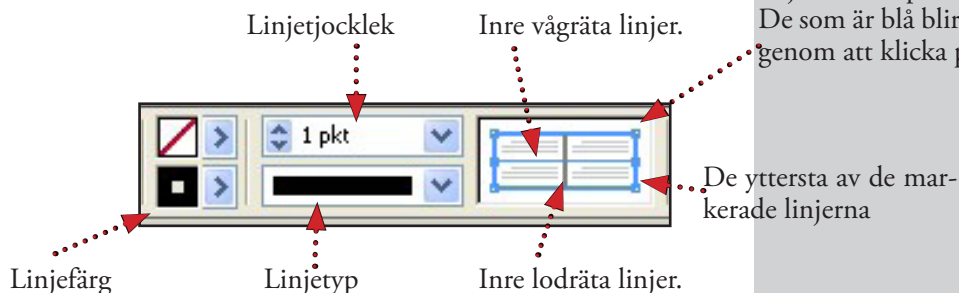
	1987	1997	2007
Totala intäkter	11,6 miljarder	16,9 miljarder	19,9 miljarder
Annonsintäkter	6,1 miljarder	8,3 miljarder	9,1 miljarder
Andel	52,5 %	49,1 %	45,7 %

TABELLER

InDesign

Diagram, kartor och tabeller i InDesign och Illustrator

Denna symbol visar vilka av de markerade linjerna som påverkas av din förändring. De som är blå blir påverkade. Man väljer genom att klicka på linjerna.

Exempel:

	1987	1997	2007
Totala intäkter	11,6 miljarder	16,9 miljarder	19,9 miljarder
Annonsintäkter	6,1 miljarder	8,3 miljarder	9,1 miljarder
Andel	52,5 %	49,1 %	45,7 %

1. Jag markerar de två raderna i mitten.

	1987	1997	2007
Totala intäkter	11,6 miljarder	16,9 miljarder	19,9 miljarder
Annonsintäkter	6,1 miljarder	8,3 miljarder	9,1 miljarder
Andel	52,5 %	49,1 %	45,7 %

3. Ta-da.

Markerade celler kan färgläggas med rutan ovanför linjefärgen. Du kan också använda paletten Färgrutor.

Det finns också verktyg som kan hjälpa dig att lägga färger och linjer i i olika mönster i hela tabellen. Dessa hittar du i menyn - Tabell>Tabellalternativ.

Exempel:

CHAMPIONS LEAGUE 8 dec

Bremen-Inter	3-0
Twente-Tottenham	3-3
Benfica-Schalke	1-2
Lyon-Hapoel Tel Aviv	2-2
Man U-Valencia	1-1
Bursaspor-Rangers	1-1
FCK-Panathinaikos	3-1
Barcelona-Rub Kazan	2-0

Alternnerande fyllningar, inga inre linjer.

Större grad och annan typsnittsvariant i högerkolumnen.

Bremen-Inter	3-0
Twente-Tottenham	3-3
Benfica-Schalke	1-2
Lyon-Hapoel Tel Aviv	2-2
Man U-Valencia	1-1
Bursaspor-Rangers	1-1
FCK-Panathinaikos	3-1
Barcelona-Rub Kazan	2-0

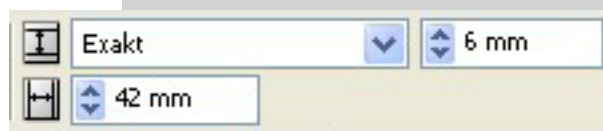
Inga yttre linjer, endast inre.

Dagstidningarnas intäktsutveckling

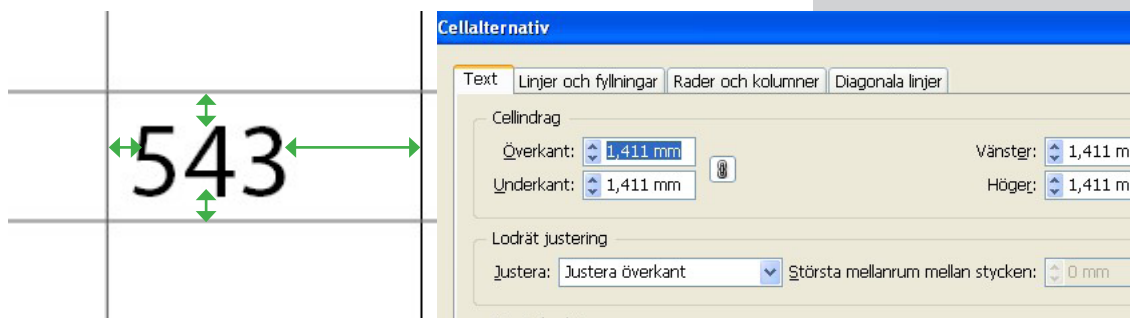
	1987	1997	2007
Totala intäkter	11,6 miljarder	16,9 miljarder	19,9 miljarder
Annonsintäkter	6,1 miljarder	8,3 miljarder	9,1 miljarder
Andel	52,5 %	49,1 %	45,7 %

De tre nedre raderna har fått svart fyllning, vit text och vita linjer. Ytterlinjerna har tagits bort. Viktiga siffror har förstärkts.

Det finns också möjlighet att kontrollera radernas höjd och kolumnernas bredd numeriskt. Dessa verktyg hittar du till höger i kontrollpaletten. Kan vara användbart om man t ex vill att vissa kolumner ska vara exakt lika breda.

Textinställningar hittar du i menyn Tabell>Cellalternativ>Text. De inställningar du gör påverkar endast texten i markerade celler, vill du manipulera text i en hel tabell får du markera hela tabellen, hörnet högst upp till vänster.

Cellindrag styr marginalen mellan texten och en linje. Lodrät justering styr om texten ska utgå från överkant, underkant eller centreras i cellen.

Vågrät justering styrs från de vanliga textinställningarna, precis som typsnitt, grad, textfärg och så vidare.

En lyckad tabell som kan fungera som mall för framtiden kan sparas i biblioteket, dessutom kan tabell- och cellinställningar sparas i paletten Fönster>Format>Tabellformat resp Cellformat.

InDesign - bara för tryck??

Nej, precis som med diagrammen är det möjligt att använda InDesign-tabeller på webben (kräver CS5). Då får du ha ett malldokument som är exakt så stort (i pixlar) som tabellen ska bli på webben. Välj också Återgivning "Webb" i dialogrutan. Bilden av tabellen får alltså inte förminskas eller förstöras. Då blir nämligen texten ful.

Använd även typsnitt som lämpar sig för webbpublicering t ex Arial.

Detta kan vara ett snabbt sätt att uppdatera t ex resultattabeller under pågående match, om inte webbtidningens publiceringssystem har färdiga lösningar för tabeller.